

Raad van de gemeente Beverwijk / Gemeenteraad
Postbus 450
1940 AL BEVERWIJK

documentnummer
UIT-22-74652 / Z-22-80695

team
VTH en Sociaal Domein

Beverwijk
01 maart 2022

uw kenmerk/uw brief van

behandeld door
Werkgroep Jeugd en Veiligheid

verzonden
02 maart 2022

onderwerp
Evaluatie programma jeugd & veiligheid

Geachte raadsleden,

In 2019 constateerden de gemeenten Beverwijk en Heemskerk dat er sprake was van ernstige jeugdoverlast, criminaliteit en grensoverschrijdend gedrag. Passende interventies vinden om crimineel gedrag te voorkomen bleek moeilijk. Daarom is het programma Jeugd & Veiligheid opgezet om dit te verbeteren. Inmiddels is het programma doorlopen en geëvalueerd.

Ook is gebleken dat deze vormen van jeugdoverlast en criminaliteit zich niet alleen beperken tot Beverwijk en Heemskerk, maar het een landelijk trend is waar veel gemeenten mee worstelen. In deze brieft leest u meer over de behaalde resultaten en het vervolg.

Voor het programma Jeugd en Veiligheid is de volgende opgave uitgewerkt: Hoe kunnen we lokaal effectief sturen en verbinden om complexe jeugdcasuïstiek in de gemeenten goed aan te pakken zodat:

- De juiste zorg tijdig en volgens afspraak wordt geleverd waardoor de gezinnen daadwerkelijk geholpen zijn en de jeugdige een toekomstperspectief geven;
- De openbare orde zo min mogelijk wordt verstoord;
- In het gehele netwerk wordt samengewerkt met een gezamenlijke preventiestrategie.

De bovenstaande opgave is in een drietal onderdelen uitgewerkt, namelijk samenwerking, kennis en ondersteunende kaders. Per onderdeel worden de resultaten van het Programma Jeugd & Veiligheid uiteengezet in de Evaluatie van het programma Jeugd en Veiligheid. Deze vindt u terug in de bijlage.

Resultaten

Wanneer we kijken naar de drie onderdelen samenwerking, kennis en ondersteunende kaders, kunnen we de onderstaande resultaten vaststellen:

- Een netwerk van jeugdpartners is opgebouwd die een intensieve samenwerking tussen gemeente Beverwijk, gemeente Heemskerk en alle andere partners binnen het jeugd- en veiligheidsveld mogelijk maakt;
- Een werkwijze complexe jeugd- en veiligheidsproblematieken gemeenten Beverwijk en Heemskerk is opgesteld om de aanpak van jeugdoverlast en/of -criminaliteit integraal aan te pakken zowel vanuit een persoonlijke-, groepsgerichte, systeemgericht als een locatiegerichte aanpak;
- In beide gemeenten is een netwerkregisseur aangesteld voor jeugd & veiligheid;
- Meerdere projecten op het gebied van preventie binnen het thema Jeugd en Veiligheid zijn opgezet. Door jongeren bewust te maken van eventuele gevaren en van hun eigen gedrag hopen we te voorkomen dat jongeren gevaar lopen.
- We hebben een netwerkbijeenkomst Jeugd en Veiligheid georganiseerd. Niet alleen om elkaar te leren kennen, maar vooral ook om het belang van samenwerking te onderstrepen;
- Samenwerking met Halt is verder versterkt door hen meer te laten aansluiten op de aanpak overlast jeugd en de voorlichtingen op scholen te laten aansluiten op de actualiteit op het gebied van veiligheid;
- Voor het verrijken van de kennis op het thema Jeugd en Veiligheid dragen wij ons steentje bij aan de regionale deelprojectgroep Criminele Aanwas/Dealende Jeugd, schuiven professionals bij het Jeugdoverleg aan om een thema uit te lichten, en zetten we extra in op het thema seksualiteit via de aanpak Gezonde School;
- Twee samenwerkingsconvenanten zijn in ontwikkeling die de uitwisseling van persoonsgegevens mogelijk moeten maken om in te kunnen blijven zetten op overlastgevende jeugd en persoonsgerichte aanpakken;
- Gemeenten Beverwijk, Heemskerk en Velsen werkt samen met de betrokken professionals voor het kunnen leveren van zorg op maat.

Hoe verder

Op het gebied van jeugdoverlast en jeugdcriminaliteit kunnen we niet meer spreken van een crisis. Wel is het van groot belang dat we blijven voorkomen dat er weer een crisis kan ontstaan. Het programma Jeugd & Veiligheid wordt beëindigd en de werkwijze complexe jeugd wordt structureel geborgd binnen de domeinen Veiligheid, Onderwijs en Jeugd. Hierbij verschuift de focus naar preventie, waarbij wij willen investeren in de toekomst van onze jongeren. We willen al onze jongeren voorlichten over gewenst gedrag, hen weerbaar maken tegen criminele- en seksuele uitbuiting door te investeren op bewustwording, en de focus te leggen op hun talentontwikkeling.

Om deze ambities waar te maken en in te kunnen spelen op actuele ontwikkelingen, zullen wij in de voorjaarsnota 2022 naar uw raad komen met een voorstel voor een structureel budget voor een preventieprogramma.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Beverwijk,
de gemeentesecretaris, de burgemeester,

drs. E.R. Loenen

drs. M.E. Smit

Bijlage(n):

- De Evaluatie Programma Jeugd en Veiligheid (INT-22-64041);
- Werkwijze complexe jeugd- en veiligheidsproblematiek binnen de gemeenten Heemskerk en Beverwijk (INT-2264042).

Evaluatie Programma Jeugd & Veiligheid

Aanleiding

In 2019 constateerden de gemeenten Beverwijk en Heemskerk dat er sinds enige tijd sprake was van ernstige jeugdoverlast, crimineel gedrag en vermoedens dat jeugdigen (seksueel) werden uitgebuit. Het bleek moeilijk te zijn om met de partners binnen jeugd en veiligheid de juiste interventies te organiseren zodat het criminele gedrag kon worden gestopt en de jongeren en de gezinnen de juiste begeleiding kregen. In een aantal gevallen liep de zorg vast en dit creëerde gevaar voor de jongeren zelf en hun omgeving. De onveiligheid op straat verminderde niet en creëerde maatschappelijke onrust. De achtergrond van dit gedrag bij jongeren is complex en hiervoor is geen duidelijke of makkelijke oplossing. Het bleek dat de reguliere (samenwerkings-)afspraken, taken en bevoegdheden van de ketenpartners niet goed vat kregen op deze verschijningsvormen van complexe casuïstiek op het snijvlak van jeugd en veiligheid.

In de landelijke jeugdmonitor van 2021 geven de voorlopige cijfers van het CBS aan dat in 2020 bijna 49 duizend jongeren geregistreerd zijn als verdachte van een misdrijf. Dat is 1,6 procent van alle jongeren van 12 tot 25 jaar. Tussen 2010 en 2018 is het aandeel verdachten onder 12- tot 25 jarigen met meer dan de helft afgenomen. Na een stijging in 2019 is dit aandeel in 2020 weer afgenomen. Het aandeel verdachten onder jongeren verschilt per woongemeente. Dit was in 2020 het hoogst in de gemeenten Vlissingen (3,0 procent), Terneuzen (2,8 procent), Brunssum en Rotterdam (beide 2,7 procent) en het laagst in de gemeenten Wierden en Alphen-Chaam (beide 0,4 procent). Met name in de grote steden en gemeenten aan de kust is het aandeel verdachte jongeren hoger. In Beverwijk was dit 1,3 procent en in Heemskerk 1,2 procent.

Opgave

Wettelijk gezien hebben gemeenten een regiefunctie in de zorg- en veiligheidsketen en zijn ze eindverantwoordelijk voor de juiste zorg voor minderjarige inwoners en het herstellen van de openbare orde. Om de geconstateerde problematiek effectief en met urgentie op te kunnen pakken hebben de gemeentebesturen van Beverwijk en Heemskerk de opdracht gegeven de volgende opgave op te pakken en uit te werken: Hoe kunnen we lokaal effectief sturen en verbinden om complexe jeugdcasuïstiek in de gemeenten goed aan te pakken zodat:

- De juiste zorg tijdig en volgens afspraak wordt geleverd waardoor de gezinnen daadwerkelijk geholpen zijn en de jeugdige een toekomstperspectief geven;
- De openbare orde zo min mogelijk wordt verstoord;
- In het gehele netwerk wordt samengewerkt met een gezamenlijke preventiestrategie.

Thematische uitwerking

De opgave bestond uit verschillende thema's of facetten die aandacht vroegen. In de uitwerking hebben we daarom een uitsplitsing gemaakt naar deze verschillende onderdelen: samenwerking, kennis en ondersteunende kaders.

Resultaten van het Programma Jeugd en Veiligheid

De opgave bestond uit verschillende thema's of facetten die aandacht vroegen. In de uitwerking hebben we daarom een uitsplitsing gemaakt naar deze verschillende onderdelen: samenwerking, kennis en ondersteunende kaders. Na een intensieve samenwerking tussen beide gemeenten en samen met partners uit het jeugd- en veiligheidsveld, constateren we dat de ernst van de casuïstiek

afgenomen is en er een structurele werkwijze is ontwikkeld om dit soort problematiek effectief aan te pakken. Daarom wordt het Programma Jeugd en Veiligheid afgerond en de werkwijze geborgd in de bestaande lijnen. De resultaten op de verschillende onderdelen worden hieronder benoemd.

Samenwerking

Jongeren houden zich niet aan gemeentegrenzen en brengen de meeste tijd van door op school. Aangezien de locaties van het Kennemercollege zich bevinden op de grens van Beverwijk en Heemskerk is samenwerking tussen deze gemeenten op het thema Jeugd en Veiligheid van cruciaal belang.

Algemeen:

Er is veel geïnvesteerd in de intensivering van de samenwerking vanuit de gemeenten met onze partners en in de samenwerking tussen de partners onderling. Waar eerst het gevoel overheerste van onbekend is onbemand, zoekt nu iedereen elkaar proactief op om een probleem aan te pakken. Er zijn korte lijnen en zowel intern als extern kent men elkaar (beter) binnen het onderwijs-, jeugd- en veiligheidsdomein. Niet alleen komt dit door het hebben van een netwerk met vaste medewerkers, maar zeker ook door het aanstellen van een netwerkregisseur Jeugd & Veiligheid in zowel gemeente Beverwijk als gemeente Heemskerk.

De netwerkregisseur Jeugd & Veiligheid:

Met de komst van het programma Jeugd en Veiligheid werd al snel duidelijk dat we binnen de gemeente een sleutelfiguur missen die de verbinder kan zijn in casuïstiek die vastloopt. Deze sleutelfiguur is gevonden in het aanstellen van de netwerkregisseur Jeugd & Veiligheid. Een functionaris die opereert op het snijvlak van zorg en veiligheid en legt de verbinding tussen het sociaal domein, openbare orde & veiligheid, onderwijs, en welzijn. Binnen deze functie wordt uitvoering gegeven aan het beleid uit de domeinen; Jeugdwet, Participatiewet, Wmo, Onderwijs en Veiligheid. De netwerkregisseur wordt ingeschakeld op het moment dat de reguliere keten niet in staat is om een doorbraak te creëren op de problematiek van complexe (acute) individuele casussen of groepen van jeugdigen en jongvolwassenen tussen 12 en 23 jaar en hun gezinnen. De netwerkregisseur heeft een drietal taken:

1. **Bij een casus** inventariseert de netwerkregisseur samen met de betrokken partners welke interventies nodig zijn op het geheel van straf en zorg. Daarnaast coördineert de netwerkregisseur uitvoering van het plan van aanpak. Tevens organiseert de netwerkregisseur uitvoeringsoverleggen (UVO's) met alle betrokken partners (*en blijft in gesprek met de jongere.*)
2. **Als loket** krijgt de netwerkregisseur casuïstiek gemeld via zowel interne- als externe professionals. De netwerkregisseur bespreekt met de aanmelder de casus en bepaalt de noodzaak tot opschaling. Indien de casus dit verlangt (op het moment dat de reguliere keten niet in staat is om een doorbraak te creëren op de problematiek en het een bijdrage levert aan de oplossing van het probleem) neemt de netwerkregisseur contact op met de ouders en de jongere over de opschaling, de aanpak en de bedoeling. De netwerkregisseur gaat (indien dat bijdraagt aan de oplossing) naar aanleiding van de melding op huisbezoek bij ouders en de jongere, afhankelijk van de casus kan dit samen met politie of handhaving.
3. De netwerkregisseur heeft een **signalerings- en opschalingsfunctie ten aanzien van beleid**. De regisseur signaleert hiaten in beleid en proces en bespreekt deze met de interne collega's die het beleid schrijven. Dit signaleren gebeurt soms in casuïstiek waar iets niet lekker loopt, maar het kan ook voorkomen dat samenwerkingspartners een knelpunt inbrengen tijdens het reguliere Jeugdoverleg.

Werkwijze complexe jeugd- en veiligheidsproblematiek

Naast het aanstellen van de twee netwerkregisseurs Jeugd & Veiligheid en de intensieve samenwerking tussen de twee gemeenten is ook gewerkt aan het vastleggen van de werkwijze rondom complexe jeugd- en veiligheidsproblematiek (zie bijlage “Werkwijze complexe jeugd- en veiligheidsproblematiek gemeente Heemskerk/Beverwijk”). Een werkwijze die de route beschrijft bij complexe jeugdcasuïstiek op het snijvlak van zorg en veiligheid. Het is een verduidelijking van de ieders rol en verantwoordelijkheid in de keten. Met daarbij vooral aandacht voor de positie van de relatief nieuwe functie van netwerkregisseur Jeugd & Veiligheid bij de gemeente en hoe deze zich verhoudt met de netwerkpartners.

De werkwijze

De “Werkwijze complexe jeugd- en veiligheidsproblematiek gemeente Heemskerk/Beverwijk” bestaat uit een persoonsgerichte-, groepsgerichte-, een systeemgerichte- en een locatiegerichte aanpak. De verschillende aanpakken kenmerken zich op de volgende manier:¹

1. Jongeren die herhaaldelijk voor zware overlast en/of criminaliteit zorgen, waaronder leden uit problematische jeugdgroep(en), worden opgenomen in de **persoonsgerichte aanpak**. Een integrale aanpak die bestaat uit een combinatie van zorg, onderwijs, straf en zo nodig bestuurlijke interventies. De netwerkregisseur Jeugd & Veiligheid speelt hier een centrale rol om te voorkomen dat deze jongeren verder afglijden richting criminaliteit en om ze meer toekomstperspectief te bieden. De netwerkregisseur gaat na of de jongere al bij organisaties of casuïstiekoverleggen bekend zijn. Op basis van deze informatie wordt besloten wie de regie heeft over de casus. Als er geen bestaand overleg is waarbij aangehaakt kan worden, dan zorgt de netwerkregisseur ervoor dat met de betrokken partners afspraken gemaakt worden.
2. Naast de leefwereld van de jongere is de leefwereld van het gezin net zo belangrijk om de interventies te laten slagen. In deze **systeemgerichte aanpak** kijkt de netwerkregisseur samen met de betrokken partners wat de andere leden van het gezin nodig hebben om de interventies zo goed mogelijk te laten slagen. Steun van de directe omgeving is tenslotte enorm belangrijk om te zorgen voor positieve korte- en lange termijn effecten.
3. Wanneer we zien dat meerdere jongeren in groepsverband overlast en/of criminaliteit plegen dan voeren we niet alleen een persoonsgerichte aanpak, maar ook de **groepsgerichte aanpak** uit. Met deze aanpak willen we het gedrag van de jongeren beïnvloeden door in te spelen op de groepsdynamische processen. We willen de groep uit elkaar laten vallen zodat de jongere elkaar onderling ook niet negatief kunnen beïnvloeden en de groepsdynamiek ook geen negatief effect kan hebben op de individuele processen. Het monitoren van jongeren groep vindt plaats in het Meldpunt Jongerenoverlast, daar kan eventueel op worden geschaald naar een groepsgerichte aanpak en persoonsgerichte aanpak.
4. Bij een **locatiegerichte aanpak** ligt de focus op de hotspots van overlast. Welke locaties in onze gemeente hebben specifieke aandacht nodig om overlast tegen te gaan. In het Meldpunt Jongerenoverlast worden deze hotspots gemonitord en wordt er gekeken of er wellicht door fysieke aanpassingen in de omgeving, zoals het aanpassen van verlichting en het plaatsen of weghalen van bankjes, of door een integrale aanpak van politie, handhaving en Jongerenwerk de overlast veroorzaakt door jongeren kan worden voorkomen of verminderd.

Om een beeld te krijgen bij de werkwijze complexe jeugd- en veiligheidsproblematiek en de betrokkenheid van verschillende professionals hierbij wordt op de volgende twee pagina's een tweetal casussen besproken.

¹ In de werkwijze wordt uitgebreid stil gestaan bij het aantal overleggen en de verschillende deelnemers.

CASUS 1

Situatieschets

Een jongere is bij leerplicht voor een langere tijd in beeld. Vanuit leerplicht is bekend dat er veel onderliggende problematiek gaande is en de bestaande voorliggende hulpverlening niet passend was. Leerplicht wilde graag een coach op de jongere hebben, zodat hij intensieve begeleiding krijgt. De netwerkregisseur heeft uitgezocht hoe het proces verloopt om gespecialiseerde hulpverlening in te kunnen zetten. De informatie is gedeeld met leerplicht en leerplicht is doorverwezen naar een contactpersoon van het CJG. Leerplicht en het CJG hebben samen de passende hulpverlening ingezet voor de leerling. De coach is gestart met de leerling. De leerling stelt zich begeleidbaar op naar de coach, waardoor een aantal interventies succesvol zijn geweest. De coach is nog betrokken bij de leerling en het traject loopt nog.

Betrokkenheid van alle (lokale) professionals

Deze jongere is vanuit de groeps- en individuele aanpak bekend bij de gemeente Beverwijk. De jongere is licht verstandelijk beperkt en heeft een verstoorde thuissituatie. Vanuit de individuele aanpak zijn er verschillende acties en mogelijkheden geboden om de jongere te helpen en te ondersteunen. De jongere heeft momenten laten zien dat hij successen kan behalen. Echter blijkt gedurende het proces dat de jongere niet om kan gaan met tegenslag, waardoor vele interventies niet tot het gewenste resultaat leiden.

De laatste interventie was een begeleid wonen traject, waarbij hij zelfstandig kon gaan wonen met ambulante begeleiding. De eerste weken gingen goed, maar als snel werd het voor de begeleiding lastig om hem te helpen. De situatie was dusdanig geëscaleerd dat het begeleid wonen gestopt zou worden op het moment dat de jongere niet tijdig contact zou opnemen met de ambulante begeleider. In de loop van die week heeft handhaving hem aangesproken om in contact te treden met de begeleiding. Ondanks de interventie van handhaving én de meerdere pogingen van de twee betrokken ambulante begeleiders is contact uitgebleven. De enige mogelijke interventie om in contact te komen met de jongere was contact opnemen met de jongerenwerker. De netwerkregisseur heeft de jongerenwerker op de hoogte gebracht van de situatie, met verzoek of hij contact wilt opnemen met de jongere. Het is de jongerenwerker gelukt om de jongere te bereiken en hem te wijzen op de afspraak die hij heeft met de begeleiding. De jongere heeft, op aandringen van de jongerenwerker, gereageerd op de ambulante begeleiding. Helaas heeft de jongere te lang gewacht met het zoeken van contact waardoor hij de consequentie onder ogen moet komen en het begeleid wonen traject is gestopt. De individuele aanpak is nog niet ten einde, maar de korte lijnen met alle professionals én het netwerk rondom de jongere zorgt voor een snelle actieve houding en interventies op maat.

CASUS 2

Situatieschets

Jongere was bekend bij het Zorg- en Veiligheidshuis. Hij was onderdeel van de “grensgroep” en bij het opstarten van de groepsaanpak begin 2020 heeft de gemeente de regie overgenomen. Het ging op dat moment niet goed op school en er was veel schoolverzuim. Eerder was hij gepakt met drugs en het is een jongen die op zoek is naar uitersten. Verder heeft hij een laag IQ en een zeer lastige thuissituatie. Hij woont met zijn moeder en halfzusje bij zijn ex-stiefvader. Moeder en stiefvader zijn uit elkaar, maar moeder kan geen huis vinden. Tussen deze jongen en zijn ex-stiefvader gaat het steeds slechter.

Een langdurig traject

De netwerkregisseur heeft in eerste instantie in overleg met de jongere een IPA coach (intensieve preventieve aanpak) ingeschakeld. Die is aan de slag gegaan met hem. Ondertussen werd de thuissituatie steeds nijpender. Hij had veel ruzie met de ex-stiefvader en sliep daardoor vaak bij vrienden. Deze signalen kwamen via de IPA coach en het jongerenwerk bij de netwerkregisseur terecht. De netwerkregisseur is toen, in het belang van deze jongere, achter een woonurgentie voor moeder aangegaan. Dat is uiteindelijk gelukt. Even dreigde nog een uithuisplaatsing aangezien de ex-stiefvader moeder via de rechter uit het huis wilde zetten. Gelukkig kon dat voorkomen worden met behulp van een gesprek en de woonurgentie in handen. Vrij snel daarna kregen ze een huis toegewezen. Jongere ging vervolgens naar een vervolgopleiding en er was thuis meer rust. De coaching liep ondertussen door, maar daarna ging het zo goed dat de coaching werd afgesloten.

Een half jaar later kreeg de netwerkregisseur toch weer een mail van moeder waarin ze aangaf dat ze zich erge zorgen maakte over haar zoon. Het ging echt niet goed, zat vooral op zijn kamer, ging niet naar school, was depressief en deed soms uitspraken over zichzelf wat aandoen. CJG en huisarts waren al ingeschakeld, maar deze jongen wilde niks en van niemand iets aannemen. De netwerkregisseur heeft in overleg met het CJG geregeld dat de jongen zijn oude IPA coach weer krijgt. Iemand waar hij al een band mee heeft en die hij vertrouwd. Dat wil hij gelukkig wel.

Meerwaarde netwerkregisseur

Inzet van de netwerkregisseur is vooral van meerwaarde als er veel organisaties betrokken zijn. Deze casus laat dat goed zien. Door de complexiteit van de gezinssituatie en er al vele hulpverleners en andere partijen betrokken zijn is afstemming tussen deze mensen van cruciaal belang. Niet alleen is dit in het belang van de jongere, zijn vriendin, zijn moeder, maar ook zeker zijn vader. Voornamelijk om de verschillende hulpverlening op elkaar af te stemmen, maar ook om te kijken wanneer welke vorm van straf passend is en op welke wijze het hele gezin op een positieve manier kan bijdragen aan een betere afloop.

Projecten op het gebied van preventie binnen het thema Jeugd & Veiligheid

Naast het borgen van een werkwijze rondom jeugd- en veiligheidsproblematiek willen we door middel van preventie voorkomen dat onze jongeren in gevaar lopen. Dit doen wij door hen bewust te maken van eventuele gevaren, maar ook bewust te maken van hun eigen gedrag. Deze projecten zijn voortgekomen als reactie op signalen van onze partners, maar zijn ook gebaseerd op actualiteit. Graag lichtten wij hier enkele projecten uit, waar wij trots op zijn. Projecten waar we de samenwerking met partners hebben opgezocht en waarmee we het verschil kunnen maken voor onze jongeren.

- **Pilot Gewenst Gedrag:** Naar aanleiding van signalen van een basisschool over seksueel overschrijdend gedrag op en rond het terrein is er op deze school in mei 2021 een pilotproject gerealiseerd omtrent seksueel gewenst gedrag. Stichting Halt en Qpido hebben rond dit onderwerp gezamenlijk een voorlichtingsprogramma ontwikkeld en gerealiseerd. Een pilot die zich richt op ongewenst gedrag op strafrechtelijk niveau (vernielingen, vandalisme, geweld), maar ook op sociaal niveau (seksueel ongewenst gedrag). Voor het ongewenste gedrag op strafrechtelijk niveau werd aangesloten op de klassenvoorlichtingen van Halt. Voor de voorlichtingen op het sociaal niveau is Qpido ingezet. De pilot is positief geëvalueerd en heeft een preventieve werking als het gaat een gezonde seksuele ontwikkeling. De wens is om het programma duurzaam in te kunnen zetten op meerdere (liefst alle) basisscholen in Beverwijk en Heemskerk.
- **Actieplan Wapens en Jongeren:** Sinds januari 2021 zetten wij ons in om de landelijke trend van wapenbezit en wapengeweld onder jongeren tegen te gaan. Tot op heden hebben er geen fatale steekincidenten plaatsgevonden in onze regio plaatsgevonden, maar zijn er wel signalen dat ook in Beverwijk en Heemskerk de jongeren rondlopen met wapens, vooral messen. Samen met de gemeente Velsen en gemeente Uitgeest hebben we een integrale aanpak opgezet om:
 - o Het wapengeweld onder jongeren te verminderen;
 - o De bewustwording over de risico's van wapens te vergroten;
 - o De beschikbaarheid en aanwezigheid van wapens te verminderen;
 - o Het zicht op jongeren met wapens te vergroten;

Met de bewustwordingscampagne *YouChoose* hopen we vooral het verschil te maken door in te zetten op gedragsverandering: de gevolgen van wapenbezit en -gebruik laten zien en tegelijkertijd een alternatief bieden (een toekomstperspectief). Hierbij sluiten we aan op de leefwereld van de jongeren en zetten we lokale jongeren in om de boodschap over te brengen. Onder het motto: *'Show skills not knives'* hopen we jongeren er toe aan te zetten te focussen op het ontwikkelen van hun talent, wat dan beschermend moet werken voor het gebruik van messen.

'Ontspring de dans en ga op zoek naar je talent' – Sabine (17 jaar), danseres

'Vecht alleen binnen de ring, niet erbuiten' – Tyjani (23 jaar), bokser

***'Wapenbezit brengt alleen maar verliezers met zich mee,
focus op je talent!' – Sean (24 jaar), content creator***

'Ga op zoek naar je talent, voor jouw toekomst', Emilio (24 jaar), Tiktokker

De ambassadeurs van de YouChoose campagne in de regio IJmond.

- Netwerkbijeenkomst Jeugd & Veiligheid: om binnen het netwerk van jeugdpartners het belang van samenwerken te onderstrepen hebben wij samen met het Samenwerkingsverband Passend Onderwijs de netwerkbijeenkomst van 28 oktober 2021 op het thema Jeugd & Veiligheid georganiseerd. Niet alleen gaven we een inspirerende sessie over onze nieuwe werkwijze, maar verzorgden wij ook workshops over: wapens & jongeren, en geldezels. Ruim 60 professionals waren aanwezig om zich te laten informeren. De opbrengst van deze netwerkbijeenkomst is vooral terug te vinden in het feit dat een zorgcoördinator van het Kennemercollege afsloot met de woorden: *‘Bedankt voor deze waardevolle bijeenkomst. We doen het samen en laten we samen mooie stappen zetten voor onze jeugd’*. Een succesmoment als we kijken naar ons startpunt: een wereld waarin partners elkaar niet of nauwelijks kenden en niet wisten waar ze hun signalen moesten brengen.
- Werkafspraken met Halt: de samenwerking met Halt hebben wij versterkt door hen een prominente rol te geven in zowel de aanpak overlast jeugd als op de scholen door het geven van voorlichtingen. Niet alleen heeft Halt een belangrijke taak ten aanzien van de Halt-straf, maar ze zijn ook dé partner voor het geven van voorlichtingen op onze basisscholen én middelbare scholen. Halt zal vanaf nu binnen het onderwijs de voorlichtingen die passen bij de actualiteit, denk hierbij aan voorlichting over wapens, cybercriminaliteit en ondermijning. Daarnaast zal Halt een rol vervullen in onze aanpak overlast jeugd door bij aanhoudende overlast een huisbezoek te doen bij overlastgever en in gesprek te gaan met ouders én jongere als laatste waarschuwingsgesprek.

Kennis

Voor het verrijken van de kennis op het thema Jeugd en Veiligheid heeft niet alleen de Netwerkbijeenkomst Jeugd & Veiligheid van 28 oktober hieraan bijgedragen, maar is er ook regelmatig iemand aangeschoven bij het Jeugdoverleg² om te praten over een actueel onderwerp, bijvoorbeeld mensenhandel.

Verder nemen we deel aan het regionale deelproject Criminele aanwas/Dealende Jeugd waar we niet alleen kennis ophalen ten aanzien van jeugd, drugs en criminaliteit, maar dragen wij ook ons steentje bij in het leveren van kennis door mee te denken met scholingsprogramma's, interventies en integrale aanpakken.

Tot slot zetten wij ons, mede via de aanpak Gezonde School, extra in op het thema seksualiteit. De uitvoering hiervan heeft vanwege Corona vertraging opgelopen maar is inmiddels gestart en loopt voor de periode van 2 jaar.

Ondersteunende kaders

Juridische aspecten

Om ons werk mogelijk te maken, en binnen de kaders van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) te blijven, ontwikkelen wij twee samenwerkingsconvenanten. Het eerste convenant focust zich op de samenwerking tussen gemeenten, politie en jeugdhulpverleners en maakt het mogelijk om informatie uit te wisselen om in te kunnen blijven zetten op de overlastgevende jeugd, maar ook zeker op de individuele casussen. Het tweede convenant borgt de samenwerking met het onderwijs in het convenant 'Veilig in en om de school', waar met de zorgcoördinatoren en de veiligheidscoördinatoren van het voortgezet onderwijs en middelbaar beroep, de politie en de gemeente informatie over zowel de algehele veiligheid als de individuele

² Waar het Jeugdoverleg precies uit bestaat en met welk doel is terug te lezen in de werkwijze complexe jeugd.

veiligheid gedeeld kan worden. In dit convenant wordt ook gekeken naar hoe het contact met jeugdhulpverleners en het onderwijs kan blijven bestaan binnen de kaders die de AVG biedt.

Inkoop Jeugdhulp

In de regio IJmond streven we ernaar dat jeugdigen gezond, gelukkig én veilig opgroeien. Meestal gaat dat goed, maar soms hebben jeugdigen extra hulp nodig. De vraag naar jeugdhulp is de laatste jaren toegenomen, jeugdigen kunnen niet altijd even snel geholpen worden, en de kosten stijgen. Aanleiding genoeg voor de gemeenten Beverwijk, Heemskerk en Velsen om samen met de betrokken professionals te zoeken naar een nieuwe manier van samenwerking én het bieden van passende jeugdhulp dicht bij huis. Dit moet ervoor zorgen dat jeugdigen goed ondersteund worden bij het opgroeien en geen zwaardere zorg krijgen dan nodig is.

We willen de jeugdhulp meer integraal en zoveel mogelijk in de eigen leefwereld van de jeugdige en zijn gezin organiseren. Bij integraal gaat het niet alleen om de samenhang in het jeugdhulpaanbod, maar ook nadrukkelijk om de aansluiting van jeugdhulp bij het informele hulpaanbod, het onderwijs, hulp en ondersteuning vanuit welzijn en/of andere algemene voorzieningen in de lokale sociale basis. Integrale jeugdhulp vraagt om zo min mogelijk schotten in het aanbod. Hierbij signaleert de netwerkregisseur eventuele knelpunten of tekortkomingen in het aanbod en wordt dit via beleid jeugd en beleid veiligheid verwerkt in de integrale jeugdhulp om zo goed mogelijk maatwerk te kunnen leveren.

Hoe nu verder?

Het programma Jeugd en Veiligheid is gestart vanuit een crisis, een overlastgevende criminele groep die zorgde voor een groot gevoel van onveiligheid. Met de meeste jongeren gaat het goed, maar er zullen altijd jongeren zijn die onze aandacht nodig hebben om overlast en het afglijden naar de criminaliteit te voorkomen. Daarom is het van belang om het Programma Jeugd en Veiligheid structureel te borgen binnen de domeinen Veiligheid, Onderwijs en Jeugd. Vanuit het netwerk met jeugdpartners kunnen we tenslotte een gezamenlijke preventiestrategie ontwikkelen en uitvoeren. Voor de voortzetting van dit programma is organisatorisch niets nodig. De “Werkwijze complexe jeugd- en veiligheidsproblematiek gemeente Heemskerk/Beverwijk” zal blijven bestaan en de kaders bieden en zal de volgende doelen blijven nastreven:

- het vroegtijdig signaleren van problemen bij jeugd;
- het terugdringen van jeugdoverlast en –criminaliteit door een combinatie van een gebiedsgerichte en persoonsgerichte aanpak;
- hulp en zorg op maat ontwikkelen voor de gezinnen zodat we beter voorkomen dat kinderen in de problemen raken.

Wat gaan we nog meer doen

Maar we willen meer. We willen het jeugdnetwerk verder versterken door meer partners te betrekken bij de gezamenlijke (preventie)strategie. Daarbij zal de focus vooral liggen op preventie: het voorkomen dat jongeren overlast of criminaliteit plegen, en het bieden van een toekomstperspectief door te investeren in talentontwikkeling. De toekomstvisie richt zich dus vooral op een preventief programma waarin we:

1. Workshops faciliteren op thema's zoals drillrap, wapens, criminaliteit, seksualiteit, women empowerment, en gelijkheid om de bewustwording rondom deze thema's te vergroten en daarnaast de jongeren sterker te maken om verleidingen te kunnen weerstaan;
2. De Pilot Gewenst Gedrag op alle basisscholen in onze gemeente geven om iedere jongere een goede basis mee te geven op ongewenst gedrag op strafrechtelijk niveau (vernielingen, vandalisme, geweld), maar ook op sociaal niveau (seksueel ongewenst gedrag). De pilot richt zich niet alleen op de jongeren, maar ook op hun ouders en de docenten. Dit vanuit de overtuiging dat enkel het voorlichten van de leerlingen niet gaat helpen. Ouders en

docenten moeten hetgeen dat is aangeleerd verder voortzetten en hier het gesprek over voeren. Daarnaast worden ouders en docenten in staat gesteld om ongewenst gedrag eerder te herkennen en eerder op te schalen (verbeteren van vroegsignalering);

3. Het Qpido spreekuur voortzetten gezien de structurele behoefte om de kennis en bewustwording van jongeren ten aanzien van liefde, seks, relaties en grenzen te vergroten. Daar waar het grensoverschrijdend gedrag reeds heeft plaats gevonden is Qpido in staat om de problematiek te beperken en weer te normaliseren. Qpido kan, indien nodig, adviseren of er verder hulp nodig is en mogelijk een hulpverleningstraject aanbieden;
4. Vroegsignalering verder versterken door de kracht van social media meer te gaan gebruiken en onze jongerenwerkers beter in positie en hun kracht te zetten.

Wat hebben we hiervoor nodig?

Op dit moment is er geen specifiek budget beschikbaar voor het programma Jeugd & Veiligheid. De kosten voor alle projecten en preventieprogramma's zijn tot op heden gedekt uit de structurele budgetten binnen veiligheid en het sociaal domein. Om een preventief programma op te kunnen zetten zijn financiële middelen nodig. In overleg met verschillende ketenpartners binnen het jeugdnetwerk is de onderstaande globale inschatting gemaakt voor de kosten van het preventieve programma dat wij voor ogen hebben.

	Kosten Beverwijk	Kosten Heemskerk
Qpido spreekuur op KC	€ 9.000	€ 9.000
Pilot gewenst gedrag	€ 132.000 (€ 11.000 per school, Beverwijk heeft 12 basisscholen)	€ 143.000 (€ 11.000 per school, Heemskerk heeft 13 basisscholen)
Workshops op maat	€ 10.000 (voor 5 workshops)	€ 10.000 (voor 5 workshops)
Netwerkbijeenkomst 2 x per jaar	€ 1.000	€1.000
Extra inzet van Halt	<i>Geen extra kosten</i>	€5.000
Innovatieve projecten voor actuele thema's	€ 48.000	€ 31.000
Totaal	€ 200.000	€ 200.000

Vervolgstappen

De colleges van burgemeester en wethouders van de gemeente Beverwijk en gemeente Heemskerk worden gevraagd of zij deze toekomstvisie delen en willen investeren in de toekomst van onze jongeren. Hen weerbaar willen maken tegen de gevaren van criminele- en seksuele uitbuiting door bewustwording te vergroten en de focus te leggen op talentontwikkeling. Wanneer de colleges van burgemeester en wethouders deze visie delen, zullen wij in de voorjaarsnota 2022 de raad vragen om dit structurele budget zodat de ambities uitgevoerd kunnen worden.

Werkwijze complexe jeugd- en veiligheidsproblematiek binnen de gemeenten Heemskerk en Beverwijk

1. Inleiding

In Beverwijk en Heemskerk is sinds 2019 sprake van ernstige jeugdoverlast en vermoedens dat jeugdigen (seksueel) worden uitgebuit. Gebleken is dat het moeilijk is om met de keten de juiste zorg en veiligheidsinterventies te organiseren zodat de overlast wordt gestopt en gezinnen worden begeleid. Om de samenwerking in deze keten te verbeteren en de positie ten aanzien van de jeugd en veiligheid te versterken zijn er meerdere opgaven en acties geformuleerd.

Eén van de acties is het beschrijven van de route die gevolgd kan worden bij complexe jeugdcasuïstiek op het snijvlak van zorg en veiligheid. Wanneer kan je bij wie terecht en wat is ieders rol en verantwoordelijkheid in de keten? Wat is de positie van de netwerkregisseur Jeugd & Veiligheid? In dit document wordt hier nader op ingegaan. Hierbij de kanttekening dat er altijd grijze gebieden zullen zijn waar we met elkaar uit moeten komen.

Hoofdstuk 2 beschrijft de positie van de netwerkregisseur en welke rollen en taken daarbij horen. In hoofdstuk 3 komt het op- en afschalingsmodel volgens AVE (aankomst voorkoming escalatie) aan bod en wordt de aanmeldroute voor casuïstiek schematisch weergegeven. In hoofdstuk 4 worden de verschillende overlegstructuren beschreven. Tot slot geeft hoofdstuk 5 een overzicht van de ketenpartners en jeugdhulpaanbieders.

2. Positie van de netwerkregisseur Jeugd & Veiligheid

Inleiding

De netwerkregisseur Jeugd & Veiligheid opereert op het snijvlak van zorg en veiligheid en legt de verbinding tussen het sociaal domein, openbare orde en veiligheid, onderwijs en welzijn. Binnen deze functie wordt uitvoering gegeven aan het beleid uit de domeinen; Jeugdwet, Participatiewet, Wmo, Onderwijs en Veiligheid.

De netwerkregisseur wordt ingeschakeld op het moment dat de reguliere keten niet in staat is om een doorbraak te creëren op de problematiek van complexe (acute) individuele casussen of groepen van jeugdigen en jongvolwassenen tussen 12 en 23 jaar en hun gezinnen.¹

Groepsgerichte aanpak

Met de groepsgerichte aanpak willen we het gedrag van de jongeren beïnvloeden door in te spelen op de groepsdynamische processen. Wanneer uit het MJO (Meldpunt Jeugd Overlast) blijkt dat er op verschillende locaties bepaalde groepen jongeren actief zijn, kan ervoor worden gekozen om de groepsaanpak in te zetten. Dit kan op twee manieren:

1. Als het gaat om baldadigheid en overlast wordt in samenwerking met jongerenwerk, de betreffende wijkagent, handhaving en de AOV-er een integrale aanpak opgesteld. Gekeken wordt hoe de jeugd in kaart kan worden gebracht en welke interventie het meest passend is om de situatie onder controle te krijgen². Daarbij wordt gebruik gemaakt van het draaiboek jeugdoverlast.
2. Als een groep jongeren zich bezig houdt met het plegen van criminaliteit. De groepsscan van Politie Basisteam IJmond is hierbij leidend. Politie, de AOV-er van de gemeente en het Openbaar Ministerie zijn leidend in deze aanpak en de aanpak wordt vastgelegd in de lokale gezagsdriehoek.

Bij een groepsaanpak is er niet alleen sprake van een groepsgerichte aanpak, die zich voornamelijk richt op het uit elkaar halen van de jongeren, maar moeten de individuele factoren ook worden meegenomen. Daarom worden deze gekoppeld aan de persoonsgerichte aanpak.

Domeingerichte aanpak

Bij een domeingerichte aanpak gaat het om fysieke aanpassingen in de omgeving zoals het aanpassen van verlichting en het plaatsen of weghalen van bankjes. Soms kan de overlast die een groep jongeren veroorzaakt daardoor voorkomen of verminderd worden. Tijdens het MJO kunnen we pijnpunten in kaart brengen. In de domeingerichte aanpak kunnen bijvoorbeeld maatregelen genomen worden zoals het aanbrengen van verlichting of het snoeien van struiken, zodat er beter zicht is. Ook kan er een samenscholingsverbod of gebiedsverbod ingesteld worden en kunnen acceptabele hangplekken gecreëerd worden.

Behalve de gemeenten kunnen ook andere partners zoals scholen, kerken, moskeeën, winkeliers en bewoners mogelijk een bijdrage leveren aan de inrichting, gebruik en beheer van de buitenruimte.

¹ Bij meervoudige justitiële betrokkenheid ligt de regie in eerste instantie bij het Zorg- en Veiligheidshuis Kennemerland (ZVH), maar werkt de regisseur wel samen met het ZVH.

² Interventies zijn bijvoorbeeld: jongerenwerkers gaan in gesprek om te luisteren naar de wensen en behoeften van de jongeren, jongerenwerkers organiseren activiteiten, wijkagenten en/of handhavers spreken jongeren aan op onacceptabel gedrag en stimuleren acceptabel gedrag of Halt voert een groepsgesprek met de ouders.

Persoonsgerichte aanpak

Jongeren die herhaaldelijk voor zware overlast en criminaliteit zorgen, waaronder leden uit problematische jeugdgroep(en), worden opgenomen in de persoonsgerichte aanpak. Dat bestaat uit een combinatie van zorg, onderwijs, straf en zo nodig bestuurlijke interventies. Het persoonlijk plan van aanpak is er om te voorkomen dat deze jongeren verder afglijden richting criminaliteit en om ze meer perspectief te bieden.

In de persoonsgerichte aanpak speelt de netwerkregisseur Jeugd & Veiligheid een centrale rol. De netwerkregisseur gaat na of de jongere (of het gezin waarvan zij lid zijn) al bij organisaties of casuïstiekoverleggen bekend zijn. Op basis van deze informatie wordt besloten wie de regie heeft over de casus. Als er geen bestaand overleg is waarbij aangehaakt kan worden, dan zorgt de netwerkregisseur ervoor dat met de betrokken partners afspraken gemaakt worden.

Rollen:

- Netwerkregisseur Jeugd & Veiligheid bij een casus
- Loketfunctie
- Signaleringsfunctie: Adviseur van/ afstemming met beleid (zorg, veiligheid en onderwijs)

Taken:

Bij een casus

De netwerkregisseur inventariseert samen met de betrokken partners welke interventies nodig zijn op het geheel van straf en zorg. Daarnaast coördineert de netwerkregisseur uitvoering van het plan van aanpak. Tevens organiseert de netwerkregisseur uitvoeringsoverleggen (UVO's) met alle betrokken partners *(en blijft in gesprek met de jongere.)*

De netwerkregisseur stuurt de betrokken partners niet aan, maar heeft de rol van aanjager en verbinder. De netwerkregisseur draagt zorg voor het toewerken naar een gezamenlijk doel met alle betrokken partners en richt zich op het totaal. De regisseur stuurt aan op het geheel en heeft een overkoepelende blik op de hele straf- en zorgketen. Dit betekent ook dat er zicht is op de leefomgeving en het toekomstperspectief van de jongere. Taken zijn dan:

- Het verzamelen van informatie over jongeren bij alle ketenpartners.
- Het verbinden van verschillende partijen met elkaar.
- Zorgdragen voor een goede taakverdeling tussen ketenpartners en het beleggen van verantwoordelijkheden en actiepunten.
- Het registreren van de voortgang en de resultaten van de interventies.
- Het (intern) opschalen bij impasses.
- Afschalen zodra het kan.
- Beleggen van een evaluatie (in ieder geval op proces). Input hiervan kan netwerkregisseur meenemen naar de beleidstafel.

De netwerkregisseur zorgt ervoor dat alle mogelijkheden die er zijn om tot een positieve gedragsverandering te komen, worden benut. Daarbij wordt de expertise van de professionals ingezet. Tegelijkertijd wordt er gewerkt aan het verbeteren van de samenwerking tussen de professionals, wat zorgt voor korte lijnen in het proces. De netwerkregisseur is alert op het volledige proces, is in staat om het proces in kaart te brengen en waar nodig verbeteringen aan te brengen/aan te dragen. Taken zijn dan:

- Het formuleren van integrale doelen gericht op veiligheid en zorg *(en het gezin)* in een plan van aanpak met bijbehorende interventies.
- Het aanjagen en bewaken van het integrale plan van aanpak.

- Het bemiddelen en interveniëren in crisissituaties.
- Het coördineren van de interventies.

Als loket

De netwerkregisseur krijgt de casuïstiek gemeld via zowel interne- als externe professionals. De netwerkregisseur bespreekt met de aanmelder de casus en bepaalt de noodzaak tot opschaling. Indien de casus dit verlangt (op het moment dat de reguliere keten niet in staat is om een doorbraak te creëren op de problematiek en het een bijdrage levert aan de oplossing van het probleem) neemt de netwerkregisseur contact op met de ouders en de jongere over de opschaling, de aanpak en de bedoeling. De netwerkregisseur gaat (indien dat bijdraagt aan de oplossing) naar aanleiding van de melding op huisbezoek bij ouders en de jongere, afhankelijk van de casus kan dit samen met politie of handhaving.

Signalerings- en opschalingsfunctie ten aanzien van beleid

Er vindt afstemming plaats met beleid en uitvoering en tevens heeft de netwerkregisseur een signaleringsfunctie van hiaten in beleid en proces. Informeren van beleid/OOV over signalen in de wijk/stad, ingebed in een overlegstructuur. Dit overleg heeft ook een opschalingsfunctie als de netwerkregisseur er niet uitkomt (structurele verbeteringen meenemen in beleid, of werkafspraken in accountgesprekken).

VIOS en VIOS light

In de tweede helft van 2021 zal het opzetten van een breed overleg voor het bespreken van de veiligheid in én om de school worden opgezet. Dit overleg wordt onderverdeeld in twee vormen:

- VIOS: richt zich op het voortgezet (speciaal) onderwijs en middelbaar beroepsonderwijs. De vo & mbo scholen zullen met politie en gemeenten de veiligheid in én om de school bespreken, afspraken maken over de taken en verantwoordelijkheden, en mogelijke zorgen over individuen afwegen voor al dan niet een persoonsgerichte aanpak.
- VIOS light: richt zich op het primair (speciaal) onderwijs gezamenlijk. De po scholen zullen met politie en gemeenten de veiligheid in én om de school bespreken, afspraken maken over de taken en verantwoordelijkheden, en mogelijke zorgen over individuen afwegen voor al dan niet een persoonsgerichte aanpak.

3. Werkwijze/stappen “loket”/regisseur

Het uitgangspunt is dat inwoners zelf regie hebben over hun leven. Als dit niet (meer) lukt, is hulpverlening en opschaling nodig. Voor iedereen moet duidelijk zijn wie wanneer de regie heeft. Daarom gebruiken wij het AVE model (Aanpak Voorkoming Escalatie). AVE bouwt voort en gaat uit van de piramide 80-15-5: 80% van de mensen redt zichzelf, 15% heeft behapbare problemen en slechts 5% heeft grote problemen. Van deze 5% heeft 0,5% zeer complexe domein-overstijgende problematiek.

Wanneer sprake van escalatie?

Het begrip ‘escalatie’ heeft twee betekenissen:

- 1) In een gezin of huishouden lopen de zaken uit de hand (geweld, misbruik, ruzie overlast e.d),
- 2) De opschaling van een interventie. Hiervan is sprake als de hulpverlening moet opschalen naar een hoger niveau van expertise of een specifieke voorziening moet inzetten.

De eerste situatie willen we voorkomen en de tweede stimuleren als dat nodig is. AVE wil stagnerende samenwerking en ineffectiviteit in de hulpverlening voorkomen.

Hoe werkt het AVE model?

AVE heeft een opschalingstructuur en bestaat uit vier fasen: AVE 1, AVE 2, AVE 3, AVE 4. In elke fase neemt het regievermogen van de inwoner af. Bij groen heeft de inwoner totale regie. Bij oranje is aanvulling of ondersteuning nodig. Bij rood en donkerrood is overname van de regie noodzakelijk, in het belang van de inwoner en de veiligheid.

De vier uitgangssituaties:

- 1) AVE1: Het reguliere leven voor het merendeel van de huishoudens. Er zijn geen problemen of er bestaan alleen vermoedens van problemen. Preventie speelt een belangrijke rol, risico's worden zo vroeg mogelijk gesignaleerd om problemen te voorkomen. De zelfredzaamheid van mensen is groot.
- 2) AVE2: Er is een vraag of een probleem in een huishouden. In de reguliere 3D afspraken wordt samen een plan gemaakt en uitgevoerd. Bij enkelvoudige problematiek is bijvoorbeeld het wijkteam, CJG, de huisarts of politie betrokken. Bij meervoudige en complexe problematiek zijn daarnaast meer of gespecialiseerde deskundigen nodig. Dit kunnen partijen vanuit school, (jeugd)zorg, veiligheid en justitie zijn.
- 3) AVE3: Er zijn complexe problemen op meerdere leefgebieden en domeinen, de samenwerking tussen de partijen stagneert en het beoogde resultaat wordt niet bereikt. De veiligheid van de persoon of zijn/haar omgeving is in gevaar. Om dit op te lossen is samenwerking nodig tussen meerdere organisaties.
- 4) AVE4: De problemen zijn zo complex of groot, dat de situatie totaal escaleert. Er is maatschappelijke onrust, de veiligheid van meerdere mensen is in gevaar. Het gaat hier om de zeldzame situaties. Er is mogelijk ook media-aandacht en dit vergroot de maatschappelijke impact.

In bijlage 2 is het complete op- en afschalingsschema volgens het AVE Model opgenomen.

Indien de netwerkregisseur van gemeenten Heemskerk of Beverwijk niet kan zorgen voor een doorbraak in een casus zal hij/zij gebruik maken van een intern opschalingsmodel. Allereerst zal via het accounthouderschap van de beleidsmedewerker Jeugd en/of Veiligheid geprobeerd worden om de situatie bij te stellen. Wanneer dit niet leidt tot succes zal via de managers en anders via het

bestuur van burgemeester en wethouders gepoogd worden een doorbraak in de casus te bewerkstelligen.

Als loket

“iedereen mag aanmelden”

De netwerkregisseur krijgt de casuïstiek gemeld via zowel interne- als externe professionals. De aanmelder vult een aanmeldformulier in (zie hiervoor bijlage 1). Hierin staat in ieder geval beschreven: de problematiek van de jongere en de reden waarom het niet lukt een doorbraak te creëren binnen de reguliere keten. De netwerkregisseur bespreekt met de aanmelder de casus en bepaalt, eventueel in samenspraak met het zorg- en veiligheidshuis en/of de AOV-er van de gemeente de noodzaak tot opschaling.

Voordat een school overgaat tot het aanmelden van een casus bij de netwerkregisseur, vraagt zij eerst advies binnen het Kernteam aan de CJG coach. Samen zal er worden gekeken of de inzet van de netwerkregisseur wenselijk is om een doorbraak te bereiken.

Bij een casus

De netwerkregisseur organiseert periodiek (minimaal 1 x per 6 weken) een uitvoerdersoverleg (UVO) met alle betrokken professionals (*en blijft in gesprek met de jongere en ouders*). In dit overleg maakt de netwerkregisseur een plan van aanpak en bewaakt hij/zij de voortgang.

De netwerkregisseur kan, intern of waar nodig, opschalen naar een integrale (doorbraak)tafel bij impasses.

Voorwaarde voor afschaling: doorbraak is gerealiseerd. Dit bespreekt de netwerkregisseur met de aanmelder. Het afschaalformulier wordt ingevuld door het gehele UvO. Er moet overeenstemming zijn.

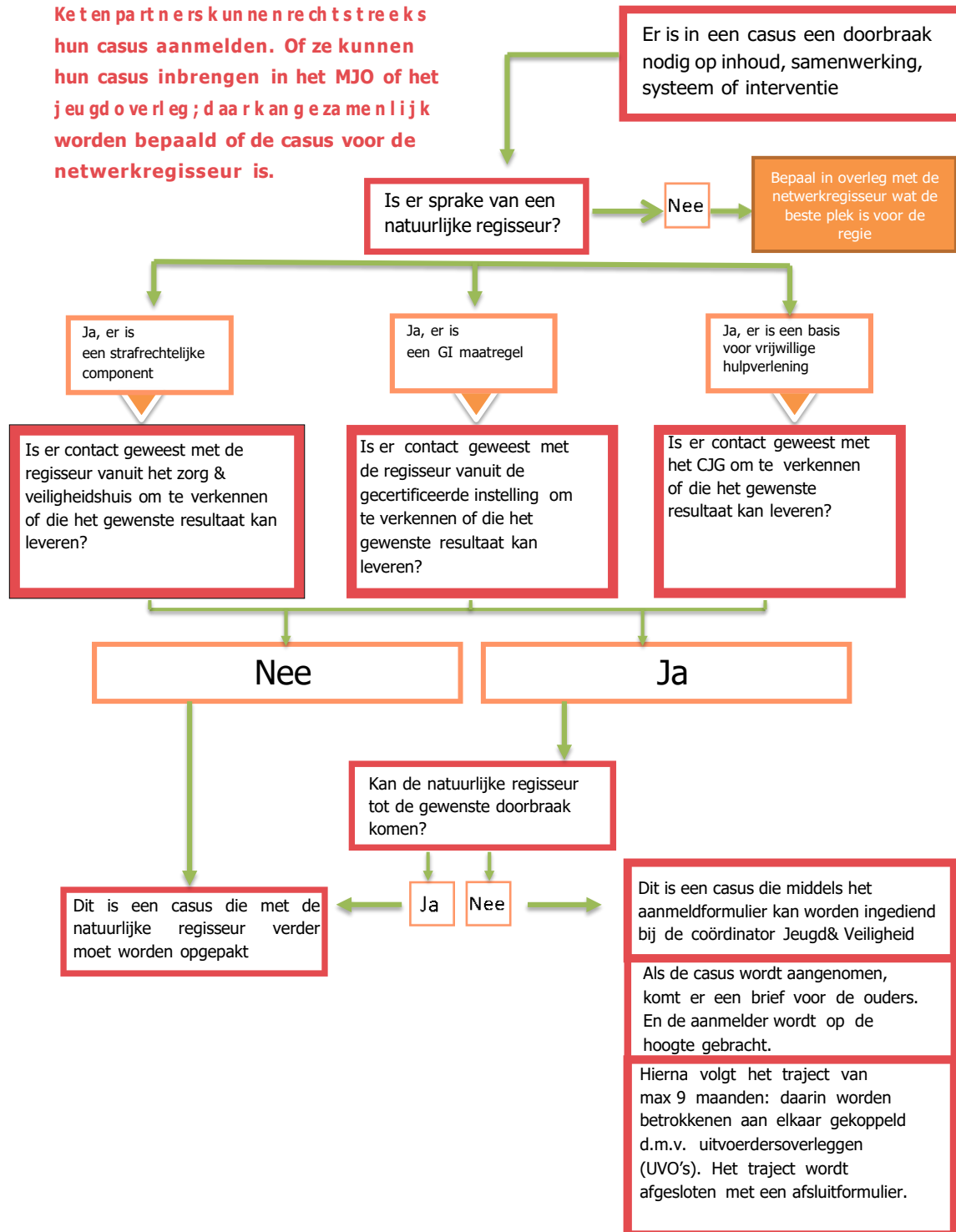
De doorlooptijd van bovenstaande is maximaal 9 maanden, waarbij de netwerkregisseur streeft naar een kortere doorlooptijd.

Registratie in de Verwijsindex Risicjongeren (VIR)

De VIR is een systeem waarin hulpverleners en andere professionals de persoonsgegevens registreren van de jeugdigen en jongvolwassenen (tot 23 jaar) waarover zij zich zorgen maken. Deze registratie bevat geen inhoudelijke informatie, maar het wordt duidelijk welke andere hulpverlener zich mogelijk ook actief met de situatie van dit kind (jongere) bezig houdt. Het geeft hulpverleners binnen verschillende organisaties inzicht in elkaars betrokkenheid bij een individuele jongere. Het gebruik van de verwijsindex draagt bij aan effectiever samenwerken van hulpverleners en gemeenten.

AANMELDROUTE CASUISTIEK

Ke t e n p a r t n e r s k u n n e n r e c h t s t r e e k s h u n c a s u s a a n m e l d e n . O f z e k u n n e n h u n c a s u s i n b r e n g e n i n h e t M J O o f h e t j e u g d o v e r l e g ; d a a r k a n g e z a m e n l i j k w o r d e n b e p a a l d o f d e c a s u s v o o r d e n e t w e r k r e g i s s e u r i s .

4. Overlegstructuur Jeugd & Veiligheid

Binnen de aanpak complexe jeugd- en veiligheidsproblematiek vinden verschillende overleggen plaats. Op bestuurlijk, tactisch en operationeel niveau. Per doelgroep/thema zijn weer andere partijen relevant. Deze partijen sluiten waar nodig aan bij onderstaande overleggen.

Bestuurlijk niveau

Gezamenlijk bestuurlijk overleg Jeugd en Veiligheid

- Deelnemers: burgemeester & wethouders (jeugd, zorg en onderwijs) en eventueel directie scholen, schoolbesturen.
- Doel overleg: Informeren/adviseren van het bestuur op hoofdlijnen, vraag om doorbraak in specifieke gevallen, bepalen gezamenlijke koers op de aanpak van complexe jeugd en veiligheidsproblematiek.
- Frequentie: ad hoc.

Tactisch niveau

Gezamenlijk MT

- Deelnemers: teammanagers OOV en Sociaal Beleid Heemskerk en Beverwijk.
- Doel overleg: fiatteren van voorstellen, faciliteren van beleid en netwerkregisseur. Vanuit hier wordt gestuurd en bijgestuurd, wordt er een gezamenlijke strategie bepaald en worden de randvoorwaarden hiervoor gecreëerd.
- Frequentie: ad hoc.

Netwerkbijeenkomst Jeugd en Veiligheid

- Deelnemers: uitvoerders van ketenpartners (gemeente beleid zorg/veiligheid, politie, handhaving, openbaar ministerie, GI's, Veilig thuis, Raad voor de Kinderbescherming, CJG, Jongerenwerk, school, SWV)
- Doel overleg: Informeren/adviseren, vraag om (extra) inzet, gezamenlijke koers. De professionals aan deze tafel moeten de uitvoering faciliteren. Vanuit hier wordt gestuurd en bijgestuurd, een gezamenlijke strategie bepaald en worden de randvoorwaarden hiervoor gecreëerd.
- Frequentie: 2 keer per jaar (in afstemming met de netwerkbijeenkomsten vanuit de het SWV VO MK).

Overleg programma Jeugd & Veiligheid

- Deelnemers: projectleider jeugd en veiligheid, beleidsmedewerkers gemeente (jeugd, OOV, onderwijs), netwerkregisseurs Jeugd & Veiligheid Heemskerk en Beverwijk.
- Doel: Hier kunnen door de netwerkregisseur signalen worden neergelegd etc. Niet per se op casusniveau, maar meer op structuur/ systeem/ keten. Beleidsinitiatieven worden voorgelegd en besproken. Stukken worden voorbereid voor bestuurlijke afspraken/besluiten. Overzicht over programmalijn. Koppeling actuele ontwikkelingen op het gebied van jeugd, onderwijs en veiligheid.
- Frequentie: 1 x per 2 weken

Jeugdoverleg

- Deelnemers: coördinatoren ketenpartners (gemeente zorg/veiligheid, netwerk regisseur, politie, Veilig thuis, CJG, HVO Querido, jeugdmaatschappelijk werk, zorg coördinatoren en IB-ers onderwijs, Leerplicht, Qpido).

- Doel overleg: Delen van zorgen, signalen en/of ontwikkelingen op het gebied van jeugd en casuïstiek monitoren.
- Frequentie: 1 x per 6 weken

Meldpunt Jeugd en Overlast (MJO)

- Deelnemers: Politie, handhaving, gemeente (AOV-er en netwerkregisseur Jeugd & Veiligheid), jongerenwerk.
- Doel overleg: Doorlopen van de hotspots, bestaande en eventueel nieuwe jongerengroepen en opvallende individuen. Op basis daarvan kunnen acties worden uitgezet in de domeingerichte-, de groeps- en/of de individuele aanpak. Deels gezamenlijk overleg tussen Heemskerk en Beverwijk.
- Frequentie: 1 x per 4 weken

Operationeel niveau

Uitvoerdersoverleg (UvO) op casusniveau

- Deelnemers: iedere betrokken professional, netwerkregisseur Jeugd & Veiligheid zit dit overleg voor.
- Doel overleg: Hier wordt het plan van aanpak voor de specifieke casus vormgegeven. Een UVO is vergelijkbaar met het ICO van het zorg- en veiligheidshuis, waarbij bij het UVO lokale partners nadrukkelijker betrokken zijn.
- Frequentie: in ieder geval 1 x per 6 weken

De beschreven werkwijze is niet statisch. Zowel lokaal als regionaal zijn er ontwikkelingen gaande, waar we op zullen aansluiten als dat wenselijk is. Een voorbeeld hiervan is het Expertise Netwerk Complexe Casuïstiek regio ZKIJ.

De belangrijkste taken van dit regionale expertteam zullen zijn: (1) een plek bieden waar de meest ingewikkelde zorg- en ondersteuningsvragen van kinderen/ouders beter worden beantwoord; (2) een bijdrage leveren aan een lerend jeugdstelsel door te leren van casuïstiek.

5. Ketenpartners netwerkregisseur Jeugd & Veiligheid

De netwerkregisseur werkt samen met een groot aantal ketenpartners. Hieronder volgt een omschrijving bestaande uit de taak van de partner, hun rol ten opzichte van de netwerkregisseur en hun deelname aan de hiervoor beschreven overleggen. Afhankelijk van de casuïstiek kan de netwerkregisseur ook samenwerken met andere disciplines/ ketenpartners.

Politie

Taak: Adviseren, signaleren en het starten van het strafrechtelijk onderzoek.

Rol: Afhankelijk van de casus.

Neemt deel aan: driehoek, MJO, Jeugdoverleg, VIOS (light) en UVO.

Handhaving

Taak: Handhaving en toezicht, leefbaarheid en veiligheid.

Rol: Afhankelijk van de casus maar meestal in adviserende rol.

Neemt deel aan: MJO.

Openbaar Ministerie

Taak: Het OM is de enige instantie in Nederland die verdachten voor de strafrechter kan brengen.

Het OM zorgt ervoor dat strafbare feiten worden opgespoord en vervolgd. Daarvoor wordt samengewerkt met politie en andere opsporingsdiensten.

Rol: Adviserende rol binnen een casus.

Rechter

Taak: Besluit over veroordeling en straf of besluit over civiele dwangmaatregel bij minderjarigen

Raad voor de Kinderbescherming

Taak: Als een kind ernstig in de knel dreigt te raken, onderzoekt de Raad voor de Kinderbescherming in hoeverre de ouders bereid zijn om hulp te accepteren. Op basis daarvan adviseert de RvdK de kinderrechter om al dan niet een beschermingsmaatregel of jeugdreclasseringsmaatregel op te leggen.

Gecertificeerde instellingen (JGB, WSG, Leger des Heils en Nidos)

Taak: Uitvoering van door de rechter opgelegde maatregelen: OTS (onder toezichtstelling), Voogdij en Jeugdreclassering. Maar ook soms vrijwillige hulpverlening.

Rol: Regievoerder van een casus

Veilig Thuis

Taak: Veilig Thuis is er voor iedereen die te maken heeft met huiselijk geweld. Veilig Thuis geeft advies en biedt ondersteuning, zowel aan slachtoffers, plegers, omstanders als professionals. Veilig Thuis doorbreekt onveilige situaties, zorgt voor afstemming tussen samenwerkingspartners en zet mensen in beweging.

Rol: VT denkt mee en adviseert aan ketenpartners welke stappen er genomen kunnen worden.

Indien er een zorgmelding gemaakt wordt zal Veilig Thuis deze beoordelen en indien nodig vervolgstappen nemen. Er kan hulpverlening ingezet worden of opgeschaald worden naar bijvoorbeeld de Raad van de Kinderbescherming of de JGB.

Neemt deel aan: Jeugdoverleg

Centrum voor Jeugd en Gezin

Taak: Informatie en advies, en toeleiding tot zorg, gezinsbegeleiding en ondersteuning en regieondersteuning ouders in vrijwillig kader.

Rol: Regievoerder van een casus.

Neemt deel aan: jeugdoverleg, UVO.

Zorg- en Veiligheidshuis

Taak: Het Zorg & Veiligheidshuis Kennemerland is een netwerkorganisatie waarbij organisaties uit het justitieel domein, veiligheidsdomein, zorgdomein en sociaal domein samen werken aan een persoonsgerichte aanpak van complexe problematiek.

Het Zorg & Veiligheidshuis start geen nieuwe aanpak, naast alles wat er al is, maar voegt procescoördinatie toe: een onafhankelijke coördinator, die niet zelf deel van de aanpak is en daarmee belangeloos alle kanten kan afwegen, partijen bij elkaar kan brengen en partijen aanspreken op de gemaakte afspraken.

Rol: Regievoerder van een casus.

Leerplicht

Taak: Uitvoering van de wet op de leerplicht; voorkomen van schooluitval zodat leerlingen met een startkwalificatie uitstromen. Verzuimmelding oppakken, uitvragen bij school (en betrokkenen) wat de omstandigheden zijn, gesprek aangaan met leerling (en ouders), doorschakelen naar hulpverlening, overleg met hulpverlening of geboden hulp voldoende is.

Neemt deel aan: jeugdoverleg.

Gemeentelijke Wmo consulent

Taak: Voorzieningen verstrekken die bijdragen aan het bevorderen van de zelfredzaamheid of maatschappelijk participeren. De Wmo consulent onderzoekt of iemand in aanmerking komt voor een voorziening.

Gemeentelijke consulent Werk en inkomen

Taak: Afhandelen van aanvragen, mutaties en bijvoorbeeld fraudeonderzoeken in het kader van de Participatiewet. Begeleiden van cliënten naar de arbeidsmarkt, sociale activering en/of scholing.

Jongerenwerk

Taak: Stimuleert jeugd om tot bloei te komen, door open te staan voor nieuwe dingen en het beste uit zichzelf en de ander te halen.

Rol: De rol van de (ambulant) jongerenwerker is de oren en ogen op straat en het contact met groepen en individuele jongeren in de wijk. Hun verantwoordelijkheden zijn: gemaakte afspraken nakomen, deelnemen aan een eventueel casusoverleg en input vanuit de wijk leveren. Verder onderhouden van het contact met de jongen op straat en bij hulpvragen of zorgsignalen adequaat te handelen en doorverwijzen naar de juiste instanties.

Neemt deel aan: MJO, UVO

Veldregisseur (GGD Kennemerland)

Doelgroep: (dreigend) dak- en thuisloze jongeren 18+ (en volwassenen).

Taak: Veldregie heeft tot doel knelpunten rond casussen op te lossen die op het trajectniveau niet tot een oplossing gebracht kunnen worden en om structurele knelpunten in de uitvoering te signaleren en waar mogelijk op te lossen. De veldregisseur kan ook zelf het initiatief nemen een vastgelopen casus te agenderen in het Operationeel Overleg Zorg of een zorgconferentie te organiseren.

Als de veldregisseur vastloopt met een casus, dan bespreekt hij de casus met de relevante (aangewezen) leidinggevendenden van betrokken ketenpartners in het verlengd Beleidsoverleg OGGZ-

keten. Het Beleidsoverleg wordt hiervoor (zo nodig) met een half uur verlengd zodat de veldregisseur met betrokken leidinggevendenden kan overleggen.

De trajecthouder houdt tijdens alle escalatiestadia de regie over de casus. Met andere woorden: de casus wordt niet door veldregisseur overgenomen.

Volwassen reclassering

Toezicht na detentie

HVO Querido (coördinatie mensenhandel)

Taak: In de breedste vorm zorg dragen voor (mogelijke) slachtoffers van mensenhandel

Rol: Adviseren, toeleiden naar passende zorg, verzorgen fysieke veiligheid, oog voor de afstemming tussen zorg en veiligheid.

Neemt deel aan: Jeugdoverleg en UVO

Samenwerkingsverband Passend Onderwijs PO IJmond en VO Midden Kennemerland

Taak: Om ervoor te zorgen dat er voor alle leerlingen passend onderwijs is, werken scholen samen in een samenwerkingsverband passend onderwijs. Schoolbesturen en hun scholen zijn in eerste instantie verantwoordelijk voor het vormgeven van goed onderwijs, want schoolbesturen hebben zorgplicht. De belangrijkste taken van het samenwerkingsverband zijn:

- het zorgen voor dekkend aanbod, dat wil zeggen dat er voor alle leerlingen binnen de regio onderwijs mogelijk is;
- het bieden van procesbegeleiding als er specifieke ondersteuningsvragen zijn;
- het vaststellen van toelaatbaarheid tot speciale voorzieningen zoals het speciaal onderwijs en praktijkonderwijs.
- verdelen van het beschikbare geld en zorgen dat het zoveel mogelijk besteed wordt aan het bieden van passend onderwijs.

Beschermingstafel

Bij blijvende grote zorgen rondom een gezin kan besloten worden naar de beschermingstafel te gaan. Bij de Beschermingstafel zitten ouders samen met alle betrokken hulpverleners en soms hun kind(eren) aan één tafel. Doel: een veilige(re) opgroei- en opvoedtoekomst voor het kind.

De Beschermingstafel is vaak een laatste kans voor ouders om een onderzoek van de Raad voor de Kinderbescherming te voorkomen.

Vangnet & Advies

Het vangnet en Adviesteam in Midden Kennemerland is een samenwerkingsverband tussen Dijk en Duin, RIBW, Brijder Verslavingszorg, GGD Kennemerland, en Socius. Organisatorisch is het team een onderdeel van Dijk en Duin. Het team biedt in de regio Midden Kennemerland outreachende bemoeizorg en zorgcoördinatie aan thuiswonende mensen met complexe problematiek en aan daklozen die niet (of onregelmatig) in de maatschappelijke opvang verblijven, waaronder buitenslapers.

Vangnet en Advies leidt (zorgmijdende) cliënten met complexe problematiek toe naar reguliere hulpverlening. Doel is het voorkomen van dakloosheid, teloorgang en overlast.

Burgers, mensen uit de naaste omgeving en professionals kunnen aanmelden bij Vangnet en Advies. Ook het VroegSignaleringsOverleg (VSO) meldt hier aan.

Het team werkt nauw samen met de moederorganisaties, andere hulpverlenende instanties, woningcorporaties, wijkteams, gemeenten en politie. Deze samenwerking is noodzakelijk om de juiste aanpak te realiseren.

Daarnaast vervult het team een adviesfunctie voor gemeenten, hulpverlenende en andere betrokken instanties.

FACT-team

Taak: Behandelen en begeleiden van mensen die een ernstige psychiatrische aandoening hebben in combinatie met problemen op andere levensterreinen (wonen, werken, sociale contacten, financiën etc.). Het is een werkwijze waarbij er vanuit een team van hulpverleners wijkgerichte ambulante behandeling en begeleiding worden geboden, dat wil zeggen zoveel mogelijk in de eigen omgeving van de client.

Overige partijen/aanbieders

Los van al deze partijen zijn er ook nog heel veel uitvoerende partijen/ ketenpartners die relevant zijn: scholen, jeugdhulp (bijv Parlan en Levvel), etc. Iedere problematiek heeft weer haar eigen interventie/aanbieder. De jeugdhulpaanbieders die ingekocht zijn, worden weergegeven in onderstaand tabel. Op dit moment wordt de nieuwe periode van aanbesteding van jeugdhulppartners voorbereid. Deze periode gaat in vanaf 01-01-2023. Onderstaande lijst kan onder invloed daarvan wijzigen.

Tabel 1. Jeugdhulpaanbieders			
1	Amstelring	34	OBD Noordwest
2	Bascule, de	35	OnderwijsAdvies
3	Boba levensloopbegeleiding	36	Ons Tweede Thuis
4	Bosman GGZ B.V.	37	Opvoedpoli
5	Curium-LUMC	38	Parlan
6	Dyslexie Collectief, Het	39	Parnassia
7	E-vizier	40	Philadelphia
8	Familysupporters Amsterdam	41	Pluryn
9	Fibbe Studie Centrum voor Leerontwikkeling	42	Praktijk Irene Heim
10	Forensische Zorgspecialisten, de (de Waag)	43	Praktijk van Waterschoot
11	GGZ Noord-Holland-Noord	44	Prodeba B.V.
12	Happy2Move	45	Raeger Stichting
13	Hartekamp Groep	46	Raphaëlstichting
14	Heemz.org	47	Reg. Inst. Ontw.problemen (RIO)
15	Heeren Loo, 's	48	RIBW K/AM
16	Hersencentrum	49	RID - Reg. Inst. Dyslexie
17	Hoofdtrainer, de	50	Sensazorg
18	Horizon	51	SIG
19	Invivo Kids	52	Spirit
20	Jan Arends BV	53	Sude Zorg
21	Jeugd- & Gezinsbeschermers	54	Taalhulp
22	Kabouterhuis	55	Unal
23	Kenter Jeugdhulp	56	Velse GGZ, de
24	KidzTower	57	Waerden, de
25	Kleine Maatjes	58	William Schrikker Stichting JBJR
26	Landzijde	59	William Schrikker Stichting (pleegzorg)
27	Leger des Heils JBJR	60	Yes We Can Clinics
28	Leger des Heils (JOH)	61	Zebra-Zorg
29	Levéo Care	62	ZIJN.
30	Lijn 5	63	Zorgcoach, de (voorheen xs2care)

31	Max Ernst GGZ	64	ZorgSpecialist, De
32	Megakids B.V.	65	Rode Kruis Ziekenhuis
33	Mentaal Beter Cure	66	Spaarne Ziekenhuis

Bijlage 1: Aanmeld- en afsluitformulieren

Aanmeldformulier “loket” complexe casuïstiek gemeente Heemskerk/Beverwijk (in te vullen door aanmelder)

- Organisatie
- Naam contactpersoon
- Emailadres contactpersoon
- Telefoonnummer contactpersoon

Korte Casusbeschrijving (op verschillende leefgebieden)

*Welke andere ketenpartners zijn betrokken?
(namen en contactpersonen)*

Wat is er aan de hand?

Wat is er (al) ingezet en met welk effect?

Waar heeft de inbrenger een doorbraak op nodig?

Afsluitformulier (in te vullen door netwerkregisseur Jeugd & Veiligheid)

Waarom wil je deze zaak afsluiten?

Welke risico's zijn er nog (inhoud, context, proces) en hoe zijn deze afgedekt? Met andere woorden hoe is nu de regie belegd?

Is er nazorg nodig en zo ja hoe is dat geregeld?

Is de aanmelder op de hoogte van de afsluiting?

Op welke manier ben je van toegevoegde waarde geweest?

Bijlage 2: Op- en afschalingsschema AVE model

